

SPI akkoord 23/6

1

Aan Staatssecretaris

nota

Kabinetsreactie evaluaties vroegsignalering en onderzoek

TER BESLISSING

Directie

Datum
10-06-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Uiterlijk bij
20 juni 2025

Bijlage(n)
5

Aanleiding

Voorliggende Kamerbrief (bijlage 1) bevat de kabinetsreacties op de wetsevaluatie vroegsignalering (bijlage 2), evaluaties van de experimenten vroegsignalering van gemeentebelastingen (bijlage 3) en hypotheek (bijlage 4) en een onderzoek naar de tijd tussen de eerste vordering en een schuldregeling (bijlage 5). In deze nota leggen we de brief inclusief lijn van de reacties aan u voor.

Geadviseerd besluit

1. De brief met kabinetsreactie op de evaluaties en het onderzoek naar de Tweede Kamer te verzenden.

Kernpunten

a) Wetsevaluatie vroegsignalering

U geeft een samenvatting en reflectie op de conclusies en op de adviezen van de wetsevaluatie.

- Vroegsignalering is doeltreffend doordat het bijdraagt aan het voorkomen en verminderen van problematische schulden.
- Vroegsignalering is doelmatig doordat de kosten beperkt zijn en de baten (voorkomen en verminderen van problematische schulden) hoog. Tegelijkertijd kan de wetsevaluatie deze doelmatigheid niet kwantitatief onderbouwen.
- U kondigt bestuurlijke afspraken aan met vastelastpartners en gemeenten met concrete doelstellingen om het bereik te verdubbelen en de ongewenste uitval van signalen te halveren.
- U kondigt voor 2026 wijzigingen in het Besluit gemeentelijke schuldhelpverlening aan om de regelgeving te verduidelijken en harmoniseren.
- U kondigt een centraal aanleverpunt voor de signalen aan. Daarvoor onderzoekt u de juridische, financiële en technische implicaties alvorens een definitief besluit te nemen.

b) Evaluaties experimenten

U reageert op de evaluaties van de experimenten met achterstanden op gemeentelijke belastingen en hypotheek.

- Gemeentebelastingen: Op basis van de evaluatie kan niet worden geconcludeerd dat betalingsachterstanden bij gemeentebelastingen effectievere indicatoren zijn voor (dreigende) problematische schulden dan bestaande signalen. Het experiment is inmiddels beëindigd en de

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Kabinetsreactie evaluaties vroegsignalering en onderzoek

Pagina: 1

 Nummer: 1	Auteur: Nobel, J.N.J.	Onderwerp: Tekst plaatsen	Datum: 23-6-2025 11:31:02
--	-----------------------	---------------------------	---------------------------

SPI akkoord 23/6

mogelijkheid tot het delen van gegevens in het kader van artikel 10 van de Wgs is gestopt.

- Hypotheeken: De evaluatie laat goede resultaten zien. Het experiment loopt minimaal nog tot eind 2025 om de resultaten te bestendigen. De komende tijd wordt – wanneer er geen verdere belemmeringen zijn – een tijdspad uitgezet om het signaal van achterstanden op hypotheeken op te nemen in het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening.

c) Onderzoek 'Van eerst vordering tot aanvraag schuldregeling'

U reageert op een onderzoek naar de tijd die verstrijkt tussen het ontstaan van de oudste vordering en het moment van aanvraag van een schuldregeling.

- De tijd die verstrijkt tussen de oudste vordering en de aanvraag van een schuldregeling is gemiddeld zeven jaar en tien maanden.
- Het onderzoek geeft echter geen inzicht in de factoren om deze tijd die verstrijkt te kunnen verklaren. Daarom roepen de onderzoekers op om de resultaten met enige voorzichtigheid te interpreteren.
- Het onderzoek bevestigt het beeld dat mensen een aanvraag voor een schuldregeling niet lichtzinnig indienen. En onderschrijft het belang om vroegtijdig in te blijven zetten op het voorkomen van problematische schulden, beginnende schulden klein te houden en om drempels voor toegang tot integrale schuldhulpverlening zo veel mogelijk te slechten.
- U zegt toe dat u voornemens bent om dit onderzoek periodiek uit te laten voeren om ontwikkelingen beter inzichtelijk te krijgen.

Datum
10-06-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Toelichting

Politieke context

U handelt met deze brief een tweetal moties af betreffende het borgen van privacy bij onderzoek en het doen van een maatschappelijke kosten- en batenanalyse: Kamerstukken II, 2019-2020, 35316, nr. 12 & nr. 15.

Krachtenveld

- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in navolging op haar uitgebreide advies over het experiment met de Belastingdienst en Dienst Toeslagen (waarover wij u eerder informeerden) ook kritisch meegekeken op deze wetsevaluatie. Zij noemt enkele aandachtspunten:
 - Zij ziet een ontwikkeling van: verbreding van het signaleren van (dreigende) problematische schulden naar het signaleren van betalingsachterstanden & een toename aan partijen dat aan vroegsignalering doet.
 - Er is volgens AP gebrek aan kwantitatieve bewijsvoering van de doeltreffendheid van vroegsignalering.
 - De burger moet beter worden geïnformeerd over vroegsignalering; ook aandacht voor aspect 'acceptatiegraad' en 'vrijwilligheid'.
 - Er lijken meer persoonsgegevens te worden verwerkt in het kader van vroegsignalering dan wettelijk is toegestaan.

De aandachtspunten zijn op ambtelijk niveau met de AP besproken, genuanceerd en waar mogelijk verwerkt in de brief inclusief vervolgacties.

- De VNG heeft in een reactie aangegeven te twijfelen of zij de bestuurlijke afspraken vroegsignalering willen ondertekenen, omdat in de voorjaarsnota de extra structurele middelen voor vroegsignalering zijn afgeroomd naar incidentele middelen (t/m 2028). Zij geven aan dat gemeenten zekerheid nodig hebben over middelen voordat zij personeel gaan aannemen.

Financieel

De toegezegde middelen voor vroegsignalering zijn in de voorjaarsnotabesluitvorming structureel naar incidenteel geworden. Het standpunt blijft dat inzet op vroegsignalering decentraal beleid is en het is dus aan gemeenten om zelf hun middelen daarop in te zetten (wat wij ten eerste stimuleren). En dat de kosten opwegen tegen de baten.

In de bestuurlijke afspraken is uw intentie van SZW t/m 2028 (gedurende de loop van de bestuurlijke afspraken) € 20 miljoen per jaar beschikbaar te stellen om een tijdelijk impuls te geven aan de verbetering van vroegsignalering. Voor 2025 is alvast € 19 miljoen beschikbaar gesteld via het gemeentefonds aan gemeenten als motivatie voor gemeenten om in te zetten op beter bereik van vroegsignalering vooruitlopend op bestuurlijke afspraken.

Datum
10-06-2025

Onze referentie
2025-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief evaluaties vroegsignalering en onderzoek	Verzenden aan TK	
2	Wetsevaluatie vroegsignalering	Bijlage bij verzending	
3	Samenvatting Evaluatie experiment Gemeentelijke Belastingen	Bijlage bij verzending	
4	Evaluatie Experiment Vroegsignalering Hypotheek	Bijlage bij verzending	
5	Onderzoek: opbouw van de eerste vordering tot de aanvraag van een schuldregeling	Bijlage bij verzending	